

Badanie wśród policjantów dzielnicowych na temat procedury „Niebieskie Karty”

Raport z badania przeprowadzonego dla:

Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Warszawa, 25 listopada 2005

<u>WPROWADZENIE</u>	3
<u>OGÓLNA WIEDZA O PROCEDURZE „NIEBIESKIE KARTY”</u>	3
<u>DOŚWIADCZENIA ZWIĄZANE Z PROCEDURĄ „NIEBIESKIE KARTY” I JEJ OCENA</u>	4
<u>SPOSOBY POSTĘPOWANIA W RÓŻNYCH PRZYPADKACH PRZEMOCY DOMOWEJ</u>	6
<u>WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE POMOCY OFIAROM PRZEMOCY</u> <u>DOMOWEJ</u>	7
<u>BARIERY W EFEKTYWNYM DZIAŁANIU NA RZECZ POMOCY OFIAROM PRZEMOCY</u>	10
<u>OPINIE DOTYCZĄCE PRZEMOCY W RODZINIE</u>	11

Wprowadzenie

Badanie dotyczące procedury przeprowadzania interwencji domowej wobec przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty” obejmowało trzy grupy respondentów: policjantów patrolowych, dzielnicowych oraz pracowników ośrodków pomocy społecznej.

Wywiady z wszystkimi grupami respondentów przeprowadzane były równolegle w dniach 19 października – 8 listopada 2005 w wylosowanych do badania gminach na terenie całej Polski. W badaniu wzięło udział łącznie 302 policjantów dzielnicowych.

Celem projektu było poznanie poziomu wiedzy pracowników badanych instytucji na temat procedury „Niebieskie Karty” oraz ich opinii i doświadczeń zawodowych związanych z realizacją tej procedury.

Badanie przeprowadzone było metodą bezpośrednich wywiadów kwestionariuszowych przy użyciu narzędzia przygotowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W poniższej tabeli przedstawiona jest szczegółowa struktura badanych osób ze względu na ich płeć, wiek, wielkość miejscowości, wykształcenie i staż pracy w zawodzie.

Tab. 1.1.: Profil respondenta

Baza: wszyscy badani policjanci dzielnicowi, n=302

Płeć	Kobieta	5%
	Mężczyzna	95%
Wiek	Do 30 lat	24%
	31-40 lat	60%
	41-50 lat	14%
	Powyżej 50 lat	2%
Wielkość miejscowości	miasto 200 tys. +	21%
	miasto 50 – 200 tys.	20%
	miasto do 50 tys.	35%
	wieś	23%
Wykształcenie	średnie	83%
	policealne	3%
	licencjat	3%
	wyższe	10%
Staż pracy	krócej niż rok	-
	1-5 lat	12%
	6-10 lat	35%
	11-20 lat	49%
	ponad 20 lat	4%

Ogólna wiedza o procedurze „Niebieskie Karty”

Niemal wszyscy badani policjanci byli zgodni, co do tego, że „Niebieskie Karty” dotyczą sytuacji przemocy fizycznej (bicie, okaleczanie) oraz psychicznej (znieważanie, wyzywanie) – takiego zdania było odpowiednio 998% i 98% respondentów. Sytuacje wykorzystywania seksualnego i zaniedbywania wskazywane były przez znacznie mniejsze odsetki badanych (75% i 45%). Sytuacje zaniedbywania częściej zaliczyli do procedury policjanci z wyższym wykształceniem – odsetek wskazań wyniósł 61%.

Działania policjanta posługującego się „Niebieską Kartą” mają na celu przede wszystkim dostarczenie ofierze (ofiaram) przemocy w rodzinie informacji prawnej oraz informacji o możliwościach dalszego szukania pomocy (92%). Około jednej czwartej respondentów wskazało również na odpowiedzi:

- Ułatwienie dzielnicowemu prowadzenia dalszych działań prewencyjnych wobec rodziny, w której jest przemoc oraz uruchomienie i usprawnienie współpracy z innymi służbami społecznymi przeciwdziałającymi przemocy w rodzinie (76%)
- Rozpoznanie skali zjawiska i zagrożeń w rodzinie (75%)

Rejestracja śladów i przebiegu wydarzeń oraz podjętych czynności, gromadzenie informacji z interwencji domowych i stały kontakt z zagrożoną rodziną było wymienione przez najmniejszy

odsetek respondentów (65%).

Większość, bo aż 76% badanych dzielnicowych, twierdzi, że w skład dokumentacji „Niebieskich Kart” wchodzi dwa formularze A i B (grupie osób w wieku do lat 30 odsetek ten wyniósł 84%). Jeden na pięciu jest natomiast zdania, że są to trzy formularze A, B i C (13%) lub cztery – A, B, C i D (8%).

Ponad 80% badanych jest jednocześnie przekonanych, że karta B jest przeznaczona dla ofiary przemocy (odsetek ten jest wyższy wśród pracowników wieku do 30 lat i wynosi 92%). Wśród pozostałych 20% połowa jest zdania, że dla dyżurnego jednostki, a połowa – że dla policjanta przeprowadzającego interwencję.

Badani dzielnicowi do swoich zadań w sprawach dotyczących przemocy zaliczyli przede wszystkim:

- nawiązanie współpracy z innymi służbami pomagającymi ofiarom przemocy domowej w środowisku lokalnym (93%),
- założenieteczki zagadnieniowej pt. „Przemoc domowa” (92%),
- gromadzenie dokumentacji z każdej interwencji i działań podjętych po interwencji (91%).

Pozostałe odpowiedzi wskazane były przez mniejsze odsetki badanych. Ponad połowa jednak (58%) za swój obowiązek uznało systematyczne wizyty - co najmniej raz w roku - sprawdzające stan bezpieczeństwa domowników i zachowanie sprawców, a niemal jedna trzecia (32%) - kontrolowanie interwencji podejmowanych przez inne służby pomagające ofiarom przemocy domowej.

Doświadczenia związane z procedurą „Niebieskie Karty” i jej ocena

Spośród wszystkich rodzajów przemocy rodzinnej, badani policjanci dzielnicowi w ostatnim roku najczęściej mieli do czynienia z przypadkami ofiar przemocy fizycznej (94%) oraz osób poważnie krzywdzonych emocjonalnie w rodzinie (84%). Niemal co drugi badany (45%) spotkał się z przypadkami dzieci zaniedbywanych. Natomiast przypadki osób wykorzystywanych seksualnie w rodzinie zaobserwowało jedynie 13% policjantów dzielnicowych i były to przypadki sporadyczne (mniej niż 6 w minionym roku). Poniższa tabela zestawia liczbę przypadków poszczególnych rodzajów przemocy rodzinnej zaobserwowanych przez policjantów w ciągu ostatniego roku.

Tab. 1.2.: Liczba przypadków ofiar przemocy w ciągu ostatniego roku
Baza: osoby, które miały do czynienia z przypadkami danego rodzaju przemocy

	Baza:	Do 5 przypadków	6-10 przypadków	11-15 przypadków	16-20 przypadków	21 i więcej przypadków	Brak odpowiedzi
Ofiary przemocy fizycznej w rodzinie	n=283	36%	24%	10%	8%	18%	4%
Osoby poważnie krzywdzone emocjonalnie w rodzinie	n=253	62%	16%	6%	5%	8%	3%
Dzieci poważnie zaniedbywane	n=135	71%	16%	3%	3%	2%	4%
Osoby wykorzystywane seksualnie w rodzinie	n=38	97%	-	-	-	-	3%

Dwie trzecie badanych stosowało „Niebieską Kartę” we wszystkich przypadkach przemocy domowej

w ostatnim roku (wśród policjantów z dużych miast odsetek ten był niższy i wyniósł 55%) , blisko 30% stosowała procedurę czasami, sporadycznie badani przyznawali, że w ogóle jej nie stosowali (odpowiedź nigdy – 4% wskazań) oraz funkcjonariusz z wykształceniem wyższym niż średnie (10%).

Główne powody, dla których procedura nie była zawsze stosowana to:

- przekonanie, że są do tego powołane inne służby (16% policjantów, którzy nie zawsze stosowali „Niebieską Kartę”)
- ofiara nie życzyła sobie interwencji policji/ złożenia zeznań (11%)
- brak wiary w skuteczność jakichkolwiek interwencji (9%)
- interwencja była przeprowadzona jednorazowo (9%)

Wśród działań podejmowanych w ramach procedury „Niebieskich Kart” respondenci najczęściej wymieniali:

- powiadomienie pracownika socjalnego (78% wszystkich respondentów)
- dodatkowe rozmowy z rodzicami (73%)
- zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego (56%) – w przypadku osób, które nie brały udziału w szkoleniu odsetek wskazań był niższy i wyniósł 42%.
- zgłoszenie sprawy do prokuratury (48%)

Oceniając procedurę „Niebieskie Karty” pod kątem skuteczności pomagania osobom doznającym przemocy z jej wykorzystaniem, ponad połowa badanych (60%) oceniła ją jako raczej lub bardzo skuteczną, (choć w przypadku pracowników w dużych miastach odsetek ten wyniósł jedynie 45%), natomiast jeden na czterech uważa ją za raczej lub bardzo nieskuteczną. 13% badanych nie miało zdania na ten temat (w dużych miastach jeden na czterech policjantów udzielił odpowiedzi „nie wiem”).

Nieco lepiej badani ocenili sensowność pomagania ofiarom przemocy w rodzinie poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty” – ponad ¾ respondentów uznało to za działanie sensowne (co czwarty nawet za bardzo sensowne) w porównaniu do zaledwie 12% uznających je za działanie mało sensowne lub bezsensowne. Na opinie nie miały wpływu cechy demograficzne ani uczestniczenie w szkoleniu.

Swoje własne kompetencje w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz znajomość „Niebieskiej Karty” badani policjanci dzielnicowi ocenili dość wysoko. 86% z nich uznało swoje przygotowanie do pomagania ofiarom przemocy w rodzinie za raczej lub bardzo dobre, a swoją znajomość procedury w taki sposób oceniło 93% respondentów.

Dość wysoko ocenili również swoich współpracowników w zakresie wsparcia przy realizacji zadań wynikających z procedury „Niebieskich Kart” – aż 85% respondentów przyznało, że zdecydowanie lub raczej może liczyć na ich zaangażowanie w takich sytuacjach.

Współpraca z pracownikami socjalnymi w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez ponad ¾ badanych oceniona została dobrze lub bardzo dobrze (jedna piąta jest bardzo zadowolona

z tej współpracy), natomiast umiejętności posługiwania się procedurą przez policjantów w regionie 70% respondentów oceniło na raczej lub bardzo wysokie.

Spośród badanych osób dwie trzecie uczestniczyły w szkoleniach dotyczących procedury „Niebieskie Karty”. Szkolenia te organizowane były głównie przez komendy policji (30%), szkoły policyjne (11%) oraz ośrodki pomocy społecznej (6%).

Sposoby postępowania w różnych przypadkach przemocy domowej

Podczas wywiadów z policjantami dzielnicowymi zapytaliśmy ich o sposób postępowania w czterech typowych przypadkach przemocy rodzinnej: dziecka zaniedbywanego, poniżanego przez rodziców, bitego oraz wykorzystywanego seksualnie. Deklarowane reakcje na wszystkie opisywane sytuacje okazały się być dosyć podobne. Większość badanych deklaruje próbę podjęcia działania i zwrócenie się z prośbą o pomoc do osób pracujących w innych instytucjach (różnych w zależności od rodzaju przemocy). Najczęściej takie właśnie zachowanie deklarowali badani w reakcji na przypadek dziecka zaniedbywanego (87% respondentów).

Kolejną wybieraną odpowiedzią w większości sytuacji (oprócz dziecka poniżanego przez rodziców), było przedstawienie problemu przełożonemu i pozostawienie jemu decyzji – liczba wskazań wahała się od 14% w przypadku dziecka zaniedbywanego do 23% w przypadku dziecka wykorzystywanego seksualnie (była wyższa w grupie pracowników z krótkim stażem w wieku do lat 30). Natomiast spotykając się z przypadkiem dziecka poniżanego przez rodziców 16% badanych policjantów próbowałoby samodzielnie pomóc dziecku na miarę swoich możliwości, taki sam odsetek zdecydowałby się szukać pomocy wśród współpracowników.

Inne instytucje, w których uczestnicy badania skłonni byliby szukać pomocy w przypadku krzywdzonych dzieci to ośrodki pomocy społecznej, sąd rodzinny, pedagog, a w sytuacjach przemocy fizycznej czy wykorzystywania seksualnego również prokuratura. Sposoby reakcji nie różniły się w grupie osób przeszkolonych w porównaniu do grupy policjantów, którzy nie brali udziału w szkoleniu.

Poniższa tabela zestawia szczegółowe wyniki dla wszystkich czterech omawianych przypadków.

Tab. 1.3.: Sposób postępowania w przypadku zgłoszenia przypadku przemocy domowej
Baza: wszyscy badani policjanci dzielnicowi, n=302

	Sytuacja I dziecko zaniedbywane	Sytuacja II dziecko poniżane	Sytuacja III dziecko bite	Sytuacja IV dziecko wykorzystywane seksualnie
Próbuję działać i zwracam się o pomoc do osób pracujących w innych instytucjach	87%	74%	69%	55%
	W tym: OPS 47%, sąd rodzinny 32%	W tym: sąd rodzinny 46%, pedagog 38%, szkoła 27%	W tym: sąd rodzinny 54%, prokuratura 37%, szkoła 14%	W tym: sąd rodzinny 49%, prokuratura 49%, psycholog 24%
Przedstawiam problem i pozostawiam do decyzji przełożonemu	14%	14%	18%	23%
Próbuję samodzielnie pomóc dziecku, na miarę swoich możliwości	13%	16%	15%	11%
Szukam pomocy wśród osób pracujących razem ze mną	12%	16%	15%	16%

Problem nie leży w zakresie moich obowiązków lub kompetencji, odsyłam dziecko do innej instytucji	1%	1%	1%	1%
	Sąd rodzinny, zespół ds. nieletnich, referat dzielnicowych	Sąd rodzinny, pedagog, zespół ds. nieletnich, ZPKiN	Zespół ds. nieletnich, sąd rodzinny, ZPKiN	Zespół ds. nieletnich, sąd rodzinny, pogotowie opiekuńcze
Problem nie leży w zakresie moich obowiązków lub kompetencji i nie podejmuję interwencji	-	-	-	1%
Podejmuję inne działania	23%	26%	34	23%
	W tym: sąd rodzinny 31%, rozmowa z rodziną 23%	W tym: rozmowa z rodziną 46%, sąd rodzinny 27%	W tym: sąd rodzinny 26%, procedura NK 18%	Sąd rodzinny 16%, wszczęcie dochodzenia 13%, prokuratura 12%

Policjanci dzielnicowi uczestniczący w badaniu uznają policję za instytucję najbardziej właściwą do interwencji w przypadkach, gdy dziecko jest zmuszane do praktyk seksualnych przez członka rodziny (97%), karane biciem (92%) bądź – podobnie jak sąd rodzinny – w sytuacjach, gdy rodzice stale krzyczą na dziecko, poniżają je i odtrącają (79%). W przypadkach, gdy dziecko jest zaniedbane, brudne, głodne lub źle ubrane powinien reagować przede wszystkim ośrodek pomocy społecznej (98% respondentów było takiego zdania).

Inne instytucje, które powinny reagować na przemoc fizyczną wobec dzieci zdaniem większości badanych to:

- sąd rodzinny (88%)
- szkoła/ przedszkole (68%)
- prokuratura (65%)
- ośrodek pomocy społecznej (56%)

Jeśli dziecko jest wykorzystywane seksualnie oprócz policji, reagować powinna prokuratura (takiego zdania było 94% respondentów), sąd rodzinny (84%), poradnia zdrowia (55%),

Z kolei w przypadkach zaniedbywania dzieci oprócz ośrodków pomocy społecznej, od których reakcji oczekują niemal wszyscy badani, działania podjąć mogą również policja (74%), szkoła/ przedszkole (71%) czy sąd rodzinny (71%).

Instytucjami wspierającymi policję i sąd rodzinny w przypadkach dzieci poniżanych i odtrącanych w rodzinie mogłyby natomiast być szkoła/ przedszkole oraz ośrodki pomocy społecznej, które jako właściwe do interwencji są wskazywane przez odpowiednio 66% i 52% badanych dzielnicowych.

Współpraca z innymi instytucjami w zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej

Skuteczna pomoc ofiarom przemocy domowej jest działaniem wymagającym współpracy różnych instytucji i osób. Zdaniem niemal wszystkich badanych policjantów ich głównymi partnerami w przypadku udzielania wsparcia i pomocy ofiarom przemocy są ośrodki pomocy społecznej (95%). Inne ważne instytucje wymieniane w tym kontekście to Gminne i Miejsce Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (90%), sądy rodzinne i nieletnich (82%) czy Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „NL” (77%). W przypadku Ośrodków Interwencji Kryzysowej im większe miasto tym częstsza współpraca (w mieście powyżej 200 tysięcy mieszkańców odsetek wynosi 64%

a w małych miasteczkach 37%).

Tab. 1.4.: Partnerzy policji w przypadku udzielania wsparcia i pomocy ofiarom przemocy domowej
Baza: wszyscy badani policjanci dzielnicowi, n=302

	% wskazań
Ośrodki Pomocy Społecznej,	95%
Gminne i Miejskie Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	90%
Sądy Rodzinne i Nieletnich,	82%
Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „NL”	77%
Centra Pomocy Rodzinie,	67%
Punkty Konsultacyjno-Informacyjne dla ofiar przemocy w rodzinie	64%
Prokuratura,	58%
Ośrodki Interwencji Kryzysowej,	49%
Świetlice socjoterapeutyczne	46%
Placówki Służby Zdrowia,	40%

Oceniając pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie świadczoną przez różne instytucje, policjanci dzielnicowi dobrze ocenili policję, pracowników socjalnych oraz pedagogów szkolnych – odpowiednio 62%, 59% i 52% badanych stwierdziło, że instytucje te pomagają ofiarom przemocy domowej.

Najniżej w tym kontekście ocenieni zostali lekarze – jeden na pięciu badanych policjantów był zdania, że w ogóle nie pomagają oni ofiarom przemocy. Poniżej zestawione są szczegółowe odsetki odpowiedzi.

Tab. 1.5.: Ocena pomocy osobom doznającym przemocy świadczonej przez różne instytucje
Baza: wszyscy badani policjanci dzielnicowi, n=302

	Pomagają	Starają się, ale mają ograniczone możliwości	Wcale nie pomagają	Trudno powiedzieć
Policjanci	62%	36%	1%	2%
Pracownicy socjalni	59%	30%	3%	9%
Pedagodzy szkolni	54%	30%	5%	11%
Członkowie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	48%	27%	13%	12%
Nauczyciele	37%	35%	11%	16%
Lekarze	33%	30%	19%	25%

Okazuje się, że niemal wszyscy badani policjanci dzielnicowi współpracują przynajmniej w pewnym zakresie z ośrodkami pomocy społecznej (97%), wymiarem sprawiedliwości (97%), szkołą (91%). Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazane były przez 88% badanych, służba zdrowia przez niemal połowę, natomiast najmniej, bo nieco ponad 1/3 respondentów (38%) współpracuje w swej praktyce zawodowej z poradnią odwykową.

Pod względem częstotliwości kontaktów pierwszą instytucją jest szkoła, z którą 85% policjantów w ogóle z nią współpracujących kontaktuje się raczej lub bardzo często. Dla wymiaru sprawiedliwości wskaźnik ten wynosi 69%, dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 67%, a dla ośrodków pomocy społecznej – 66%. Najrzadziej badani kontaktują się ze służbą zdrowia i poradnią odwykową (odpowiednio 52% i 48% respondentów współpracujących z daną instytucją).

Tab. 1.6.: Częstotliwość kontaktów z poszczególnymi instytucjami

Baza: osoby współpracujące z daną instytucją

	Baza:	Bardzo częste	Raczej częste	Raczej rzadkie	Bardzo rzadkie	Trudno powiedzieć
Szkoła	n=274	31%	54%	15%	1%	-
		częste: 85%		rzadkie: 16%		
Wymiar sprawiedliwości	n=292	17%	52%	22%	5%	5%
		częste: 69%		rzadkie: 27 %		
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	n=265	16%	51%	29%	4%	-
		częste: 67%		rzadkie: 33%		
Ośrodek Pomocy Społecznej	n=292	14%	52%	30%	5%	-
		częste: 66%		rzadkie: 35%		
Służba zdrowia	n=145	9%	43%	38%	9%	1%
		częste: 52%		rzadkie: 47%		
Poradnia odwykowa	n=115	10%	38%	41%	9%	2%
		częste: 48%		rzadkie: 50%		

Jakość współpracy ze wszystkimi instytucjami oceniona została bardzo wysoko – niemal wszyscy ocenili ją jako wysoką lub bardzo wysoką. Wskazania wahały się od 89% w przypadku Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i poradni odwykowych do 98% w przypadku szkoły.

Bardzo zadowolonych policjantów najwięcej było wśród tych współpracujących ze szkołą (35%).

Tab. 1.7.: Ocena jakości współpracy z poszczególnymi instytucjami

Baza: osoby współpracujące z daną instytucją

	Baza:	Bardzo dobra	Raczej dobra	Raczej zła	Bardzo zła	Trudno powiedzieć
Szkoła	n=274	35%	63%	2%	-	-
		dobra: 98%		zła: 2%		
Ośrodek Pomocy Społecznej	n=292	21%	73%	6%	-	-
		dobra: 94%		zła: 6%		
Służba zdrowia	n=145	12%	79%	6%	1%	-
		dobra: 91%		zła: 7%		
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	n=265	20%	69%	7%	2%	2%
		dobra: 89%		zła: 9%		
Poradnia odwykowa	n=115	12%	77%	10%	1%	-
		dobra: 89%		zła: 11%		
Wymiar sprawiedliwości	n=292	19%	65%	8%	2%	-
		dobra: 84		zła: 10		

Największa potrzeba zwiększenia zakresu lub poprawy jakości współpracy występuje w przypadku współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, które są najważniejszymi partnerami policji w sprawach związanych z przemocą domową. Takich zmian oczekiwaliby 43% badanych.

W przypadku pozostałych instytucji odsetek osób oczekujących zwiększenia lub polepszenia współpracy waha się od 17% (służba zdrowia) do 29% (Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Główne pojawiające się sugestie to: częstszy kontakt z pracownikami instytucji a także lepsza wymiana informacji.

Tab. 1.8.: Potrzeba zwiększenia zakresu lub poprawy jakości współpracy

Baza: wszyscy badani policjanci dzielnicowi, n=302

	Tak, istnieje taka potrzeba	Nie, nie istnieje taka potrzeba	Nie mam zdania
Pracownicy socjalni	43%	45%	12%
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	29%	58%	13%
Wymiar sprawiedliwości	20%	67%	14%
Służba zdrowia	17%	54%	29%
Poradnia odwykowa	22%	48%	31%
Szkoła	21%	69%	10%

Barier w efektywnym działaniu na rzecz pomocy ofiarom przemocy

Główne czynniki identyfikowane większością przez respondentów jako raczej lub zdecydowanie utrudniające policjantom dzielnicowym pracę na rzecz pomocy ofiarom przemocy w rodzinie to:

- niski poziom egzekwowania prawa (wymieniany przez 73% badanych),
- przeciążenie pracą (73%),
- stosunek społeczeństwa do problemu przemocy domowej (69%),
- brak odpowiedniego zaplecza materialnego i technicznego (67%)
- zachowanie ofiar (62%)
- niedostateczna jakość procedur i standardów pracy (59%).

Na percepcje utrudnień nie wpływają cechy związane z wielkością miejscowości, przejściem szkolenia lub długością stażu zawodowego.

Poniżej zaprezentowany jest ranking czynników pod względem ich ważności dla badanych policjantów. Każdy respondent wybierał trzy najważniejsze jego zdaniem czynniki szeregując je według ważności.

Tab. 1.9.: Ranking najważniejszych czynników utrudniających działanie na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej – uszeregowany według odsetka osób, które wymieniły czynnik jako jeden z trzech najważniejszych

Baza: wszyscy badani policjanci dzielnicowi, n=302

	Czynnik wymieniony na pierwszym miejscu	Czynnik wymieniony jako jeden z trzech najważniejszych
Przeciążenie pracą	48%	26%
Niski poziom egzekwowania prawa	42%	14%
Stosunek społeczeństwa do problemu przemocy	38%	22%
Zachowanie ofiar	35%	7%
Brak odpowiedniego zaplecza materialnego i technicznego	30%	6%
niski poziom współpracy między instytucjami	14%	2%
Zła organizacja pracy	13%	3%
Niedostateczna jakość procedur i standardów pracy	7%	2%
Niskie zarobki	5%	1%
Przeciążenie pracą	48%	26%

Opinie dotyczące przemocy w rodzinie

Na zakończenie wywiadu respondenci zostali poproszeni o ustosunkowanie się do różnych stwierdzeń dotyczących przemocy w rodzinie. Większość z nich stanowiły funkcjonujące w społeczeństwie negatywne stereotypy na temat sprawców i ofiar przemocy, których społeczna akceptacja znacznie utrudniać walkę ze zjawiskiem przemocy domowej. Większość respondentów nie zgodziła się z tymi opiniami.

Niemal wszyscy (ponad 90% badanych) byli zgodni, że nieprawdziwe są stwierdzenia:

- 'Wyłącznie kobieta jest odpowiedzialna za relacje w rodzinie',
- 'Istnieją okoliczności, które usprawiedliwiają przemoc w rodzinie',
- 'Nieupoważnieni przez nikogo świadkowie nie powinni się wtrącać w sprawy rodzinne',
- 'Dla dobra dzieci kobieta powinna zostać z mężem, nawet jeśli on ją bije',
- 'Ofiarom przemocy nie warto pomagać – i tak wrócą do sprawcy',
- 'Wierzący i praktykujący mężczyźni nie biją swoich żon',
- 'Rodzice mają prawo bić swoje dzieci',
- 'Bite kobiety są współodpowiedzialne za przemoc w rodzinie'
-

Również bardzo dużo badanych (70-90%) nie zgadza się z tym, że:

- 'Bicie jako forma kary fizycznej w stosunku do dziecka może powodować szkody, ale częściej jest pożyteczne wychowawczo' (86%),
- 'Przemoc w rodzinie jest problemem głównie ludzi pochodzących z „marginesu społecznego”' (83%),
- 'Mężczyzna przestanie stosować przemoc gdy trafi na właściwą kobietę' (82%),
- 'Kiedy mężczyzna przestanie pić, nie będzie również bił' (80%),
- 'Bite kobiety mogą zawsze opuścić dom' (80%).
- 'Kobieta może swoją dobrocią pokonać złe skłonności partnera' (73%),
- 'Ofiara często prowokuje zachowanie nacechowane przemocą u jego sprawcy' (79%),

Jedynym stwierdzeniem, z którym zgodziła się większość respondentów (76%) to: 'Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol'. Można z tego wywnioskować, że zjawiska alkoholizmu i przemocy rodzinnej, są w opinii policjantów dzielnicowych ściśle ze sobą powiązane.

Natomiast zdania respondentów były najbardziej podzielone w przypadku następujących stwierdzeń:

- 'Bijący mężczyźni to nieudacznicy bez charakteru' (zgodziło z nim się 52% badanych, nie zgodziło 37%, a reszta nie potrafiła zająć stanowiska w tej kwestii),
- 'Kobiety z miłości godzą się na przemoc w rodzinie' – takiego zdania było 47% badanych, nie zgodziło się z nim 44%.
- 'Sprawca przemocy zmieni się, jeśli zrozumie, że źle postępuje' – zgodziło z nim się 45% badanych, nie zgodziło – 41%.

Badana populacja jest bardzo jednorodna w swoich opiniach dotyczących badanych stwierdzeń.